

Sygn. akt II Ka 340/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia (del.) Paweł Mądry
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Walerczak

przy udziale prokuratora Leszka Wójcika

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2023 r.

sprawy **R. W.**

oskarżonego z art. 278 §1 kk i inne

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 20 lutego 2023 r. sygn. akt II K 481/22

w zaskarżonej części wyrok zmienia w ten sposób, że:

w zakresie rozstrzygnięcia z pkt 2 wyroku, w miejsce przepisu art. 278 § 1 kk przyjmuje, że występki przypisane oskarżonemu wyczerpują dyspozycję art. 279 § 1 kk w zw. z art. 283 kk oraz w podstawie prawnej skazania w miejsce art. 278 § 1 kk przyjmuje przepis art. 283 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 37 a § 1 kk,

w zakresie rozstrzygnięcia z pkt 4 wyroku, w podstawie prawnej wymierzonej kary łącznej ograniczenia wolności w miejsce przepisu art. 85 § 1 kk przyjmuje przepis art. 91 § 2 kk,

przyjmuje, że orzeczony wobec oskarżonego w pkt 3 wyroku obowiązek naprawienia szkody dotyczy czynów z pkt 2 wyroku;

w pozostałej zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy;

zwalnia oskarżonego od zapłaty wydatków za postępowanie odwoławcze określając, że wydatki ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE	
Formularz UK 2	Sygnatura akt II Ka 340/23

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Rejonowego w Garwolinie z dnia 20 lutego 2023 roku w sprawie II K 481/22

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
---		-----	-----	-----	-----

2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwiężle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>obrazę przepisów prawa materialnego, w zakresie kwalifikacji prawnej czynów przypisanych oskarżonemu R. W. w punkcie 2 zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 278 § 1 kk, poprzez dokonanie nieprawidłowej subsumpcji ustalonego stanu faktycznego znajdującego odzwierciedlenie w opisie czynów i przyjęcie odnośnie czynów zarzuconych w punktach II i III aktu oskarżenia, że oskarżony R. W. dopuścił się w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności przestępstw z art. 278 § 1 kk, podczas gdy jedyna dopuszczalna do przyjęcia</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

kwalifikacja tych czynów to art. 279 § 1 kk w zw. z art. 283 kk,

obrazę przepisu prawa materialnego w innym przypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 kpk, tj. art. 91 § 1 kk poprzez błędne zaniechanie wskazania tego przepisu w podstawie prawnej wymiaru kary roku ograniczenia wolności orzeczonej wobec oskarżonego R. W. w punkcie 2 zaskarżonego wyroku, przy przyjęciu, że oskarżony R. W. dopuścił się przestępstwa zarzuconych w punktach II i III aktu oskarżenia w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności,

obrazę przepisów prawa materialnego w innym przypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 kpk poprzez błędne zastosowanie w punkcie 4 zaskarżonego wyroku art. 85 § 1 kk, art. 86 § 1 i 3 kk przy łączeniu jednostkowych kar ograniczenia wolności wymierzonych w punktach 1 i 2 zaskarżonego wyroku i wymierzenie na tej podstawie wobec oskarżonego R. W. kary łącznej roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności, w sytuacji gdy Sąd zobligowany był do wymierzenia kary łącznej ograniczenia wolności wyłącznie i jedynie na podstawie art. 91 § 2 kk wobec sprawcy, który popełnił ciąg przestępstw z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 283 kk oraz przestępstwo z art. 278 § 1 kk,

obrazę przepisu prawa materialnego w innym przypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 kpk, tj. art. 37a § 1 kk poprzez błędne zaniechanie orzeczenie obligatoryjnego środka karnego, środka kompensacyjnego lub przepadku w związku ze skazaniem za czyn z punktu I aktu

	oskarżenia przy zastosowaniu ww. przepisu
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
<p>Apelacja prokuratora co do zasady jest zasadna i częściowo zasługuje na uwzględnienie. Mając na uwadze, że apelacja nie kwestionuje ustaleń faktycznych oraz winy oskarżonego, należało uznać za niecelowe odnoszenie się do tych kwestii. Na potrzeby niniejszego uzasadnienia należało poprzestać tylko na stwierdzeniu, że Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Rejonowego w tym zakresie.</p> <p>Sąd Okręgowy dokonując kontroli przedmiotowego wyroku stwierdził, iż Sąd Rejonowy wydając przedmiotowe orzeczenie rzeczywiście dopuścił się obrazy przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 278 § 1 kk poprzez błędne wskazanie w kwalifikacji prawnej czynów przypisanych oskarżonemu, a co za tym idzie, błędnie wskazano podstawę wymiaru kary. Sąd I instancji omyłkowo w wyroku przyjął, że czyny oskarżonego wypełniły znamiona występku z art. 278 § 1 kk, podczas gdy niewątpliwie oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przestępstw z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 283 kk. Na marginesie wskazać należy, iż właściwa kwalifikacja została przedstawiona w akcie oskarżenia.</p> <p>Ponadto jak słusznie wskazał skarżący, Sąd pierwszej instancji naruszył przepis art. 91 § 1 kk. Przyjmując, że oskarżony zarzuconych mu przestępstw dopuścił się w krótkich odstępach</p>	

czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności, błędnie zaniechał wskazania przepisu art. 91 § 1 kk w podstawie prawnej wymiaru kary. Instytucja ciągu przestępstw jest instytucją prawa materialnego, której stosowanie przez sądy jest obligatoryjne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2021 r., II KK 343/19). Regulację przewidzianą w art. 91 § 1 kk, jako instytucję prawa karnego materialnego, przy spełnieniu określonych przesłanek, sąd nie może, lecz ma obowiązek zastosować. Zaniechanie realizacji tego wymogu, do respektowania którego sąd jest zobowiązany, stanowi więc obrazę, i to zazwyczaj rażącą, prawa materialnego, uzasadniającą ingerencję w zaskarżony wyrok nawet poza granicami wniesionego środka odwoławczego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2021 r., IV KK 264/20). W związku z powyższym, zważywszy na ustalenia faktyczne poczynione w przedmiotowej sprawie przez Sąd pierwszej instancji, stwierdzić należy, że Sąd dopuścił się rażącej obrazę prawa materialnego mającej oczywisty wpływ na treść skarżonego wyrok poprzez zaniechanie objęcia ciągiem przestępstw czynów opisanych w punkcie II i III aktu oskarżenia, co wymagało ingerencji ze strony Sądu Okręgowego.

W przedmiotowej sprawie korekty wymagała również podstawa prawna orzeczonej wobec oskarżonego kary łącznej ograniczenia wolności. Zważyć bowiem należało, że w przypadku oskarżonego, łączeniu podlegała kara ograniczenia wolności orzeczona w pkt 1 zaskarżonego wyroku oraz orzeczona za ciąg przestępstw, o

którym mowa w art. 91 § 1 kk. Stwierdzić zatem należało, że przepis art. 91 § 2 kk stanowi podstawę orzekania kary łącznej w sytuacji tożsamej z sytuacją procesową oskarżonego. Przepis ten nie został jednakże wskazany w zaskarżonym wyroku. Wskazano w nim natomiast przepis art. 85 § 1 kk, stanowiący podstawę łączenia wyłącznie kar jednostkowych.

Nadto co do zasady trafny okazał się zarzut apelacji prokuratora dotyczący naruszenia przepisu prawa materialnego, tj. art. 37a § 1 kk poprzez jego zastosowanie w odniesieniu do czynu z pkt I aktu oskarżenia przy jednoczesnym zaniechaniu orzeczenia obligatoryjnego środka karnego, środka kompensacyjnego lub przypadku związku ze skazaniem za ten czyn, tj. za przestępstwo z art. 278 § 1 i 5 kk. Zgodzić się należy z prokuratorem, iż utrzymanie zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięcia z pkt I wyroku byłoby niezgodnie z aktualnym brzmieniem art. 37a kk jednakże do konwalidacji wyroku w tym zakresie nie mogło dojść w sposób zaproponowany przez prokuratora. Orzeczenie nawiązki, zgodnie z art. 46 § 2 kk możliwe jest jedynie wówczas, gdy w sprawie zachodziły podstawy do orzeczenia obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia zgodnie z normami prawa cywilnego. W okolicznościach tej sprawy nie doszło do wyrządzenia pokrzywdzonemu szkody wskutek popełnienia czynu z art. 278 § 1 i § 5 kk (pokrzywdzony odzyskał kartę płatniczą), zaś przepisy prawa cywilnego nie przewidują możliwości orzeczenia zadośćuczynienia za doznane krzywdy w przypadku takiego

rodzaju czynu zabronionego. Z drugiej strony, Sąd Okręgowy nie mógł usunąć z podstawy prawnej wymiaru kary przepisu art. 37a § 1 kk (który nie znajdował zastosowania w przypadku tego czynu) i orzec karę pozbawienia wolności (czyn ten zagrożony jest jedynie karą pozbawienia wolności), albowiem orzeczenie w tym zakresie nie zostało zaskarżone przez prokuratora, a zmiana z urzędu stanowiłaby wykroczenie poza granice zaskarżenia.

- na marginesie należy jedynie dodać, że dla przejrzystości wyroku, Sąd Okręgowy wskazał, iż orzeczony w punkcie 3 wyroku Sądu Rejonowego obowiązek naprawienia szkody dotyczy czynów z punktu 2 zaskarżonego.

Wniosek

zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 2 poprzez uznanie oskarżonego R. W. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów w punktach II i III aktu oskarżenia stanowiących występki z art. 279 § kk w zw. z art. 283 kk oraz przyjęcie, że oskarżony dopuścił się tych czynów w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności i za to na podstawie art. 279 § 1 kk w zw. z art. 283 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 37a § 1 kk w zw. z art. 34 § 1 i 1a pkt 1 kk w zw. z art. 35 § 1 km wymierzenie oskarżonemu kary roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym,

zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 4 poprzez wymierzenie

zasadny

częściowo zasadny

niezasadny

<p>wyłącznie na podstawie art. 91 § 2 kk wobec oskarżonego R. W. kary łącznej roku i czterech miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, przy połączeniu jednostkowych kar ograniczenia wolności orzeczonych w punktach 1 i 2 zaskarżonego wyroku,</p> <p>zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie od oskarżonego R. W. nawiązki w kwocie 500 zł na rzecz pokrzywdzonego K. C. w związku ze skazaniem w punkcie 1 zaskarżonego wyrok za czyn z art. 278 § 1 kk przy zastosowaniu art. 37a § 1 kk</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>w zakresie zasadnych zarzutów apelacji odpowiadające im wnioski apelacyjne zasługiwały na uwzględnienie</p>		

<p>OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	<p>PODLEGAJĄCE</p>
<p>1.</p>	<p>-----</p>
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>-----</p>	<p>-----</p>
<p>ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	

1.	Przedmiot utrzymania w mocy
w pozostałej zaskarżonej części wyrok utrzymano w mocy.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
kontrola instancyjna doprowadziła Sąd Okręgowy do przekonania, iż na gruncie przedmiotowej sprawy nie zaszła potrzeba podjęcia szerszej ingerencji w treść zaskarżonego orzeczenia z urzędu poza zakresem wniesionych apelacji.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
<p>Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:</p> <p>w zakresie rozstrzygnięcia z pkt 2 wyroku, w miejsce przepisu art. 278 § 1 kk przyjął, że występki przypisane oskarżonemu wyczerpują dyspozycję art. 279 § 1 kk w zw. z art. 283 kk oraz w podstawie prawnej skazania w miejsce art. 278 § 1 kk przyjął przepis art. 283 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 37 a § 1 kk,</p> <p>w zakresie rozstrzygnięcia z pkt 4 wyroku, w podstawie prawnej wymierzonej kary łącznej ograniczenia wolności w miejsce przepisu art. 85 § 1 kk przyjął przepis art. 91 § 2 kk,</p> <p>ustalił, że orzeczony wobec oskarżonego w pkt 3 wyroku obowiązek naprawienia szkody dotyczy czynów z pkt 2 wyroku.</p>	
Zwięźle o powodach zmiany	
z uwagi na zasadność zarzutów prokuratora należało podjąć ingerencję w treść zaskarżonego wyroku; szerzej o powodach zmiany w rubryce 3.1.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.-----
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.-----
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III.	<p>- zgodnie z przepisem art. 627 kpk w zw. z art. 634 kpk skazany powinien ponieść wydatki związane z postępowaniem odwoławczym;</p> <p>- jednakże względy słuszności przemawiały za zastosowaniem w sprawie art. 624 § 1 kpk i w konsekwencji zwolnieniem oskarżonego od tych wydatków, gdyż potrzeba zmiany wyroku nie wynikała z aktywności procesowej oskarżonego.</p>

PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	prokurator	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	rozstrzygnięcie w zakresie kwalifikacji prawnej czynu i podstawy prawnej skazania	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych		

	przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana